

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata № 79

Esas № $\frac{1}{446}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanun lâyihası mazbatasında zabitan ve askerî memurların mezkûr kanun lâyihası mevzuundan ayrılarak kendilerini alâakadar edecek hükümlerin diğer bir kanun lâyihasında iraesî tercih edildiği arzedilmişti. Filhakika Devlet memurları hakkındaki kanunun bir çok ahkâmı zabitan ve askerî memurlara kabili tatbik olmadığı gibi bilmukabele zabitan ve askerî memurların tabi tutuldukları bazı ahkâmın da diğer Devlet memurlarına tatbiki mümkün değildir. Bu itibarla zabitan ve askerî memurlar maaşatı için Devlet memurları maaşatını tevhit ve teadülü hakkındaki kanuna mütenazir ayrı bir kanun lâyihası ihzar olunmuştur. Onüç maddeden ibaret olan bu lâyihamın birinci maddesi zabitan ve askerî memurlar için tayin edilen derecatı ve bu derecelere ait maaş asıllarile her dereceye dahil zabitan ve askerî memurları göstermektedir. Tespit edilen derecat ondörttür. Bu dereceler Devlet memurları maaşatı derecatından 1-17 derecelere müvazi olmakla beraber arada zabitan ve askerî memurların teselsülündeki hususiyete binaen yedinci, ondördüncü ve on altıncı dereceler çıkarılmış ve mütebaki ondört derece kalmıştır. Bu derecelere ait maaşlar Devlet memurlarının mukabil derece maaşlarının aynıdır. Birinci madde mevzuundan jandarma askerî memurlarile M. M. Vekilinin kara ve deniz kısımlarına ait mekteplerdeki sivil muallimler hariç tutulmuş olup bunlar diğer Devlet memurları hakkındaki kanun ahkâmına tabi kalmaktadırlar. Askerî memurlar memurin ve mensubini askeriye hakkında ayrıca tanzim olunan bir kanun ile tarif ve sekiz sınıfa ve bir muavinlik sınıfa taksim edilmiş olkugundan bu layihada ana göre yalnız sınıflarının dahil buldukları derecelerde iraesile iktifa edilmiş ve askerî memurlar haricinde kalan Divanı Temyiz Müddei umumî ve azasile vekâlet hukuk müşaviri ve kalemi mahsus müdürü ayrıca derecelerinde gösterilmiştir. Her derece için tayin olunan maaş devlet memurları maaşatının tabi bulunduğu emsal ile darp edilmekte ve hasılı o derereceye dahil zabitan ve askerî memurlara maaş olarak verilmektedir. Bu hükmü tespit eden üçüncü madde dahi diğer kanundaki maddeye mütenazirdir. Lâyihamın ikinci maddesi Milli Müdafaanın kara deniz ve hava kısımlarile İmalatı Harbiye ve Harita Umum Müdürlükleri ve Jandarma Umum Kumandanlığı sahil ve seyyar kıtaatı kadrolarının kemafissabık Bütçe Encümenidce her sene kabul ve tasdik edilecek şekilde tatbik edileceğinden ve Jandarma Umum Kumandanlığı merkez ve vilayetler tekilatıle sabit kıtaatı kadrolarının her sene bütçe kanunlarına rapt edilecek cetvellerle tespit olunacağından ve ücretliler hakkında ahkâmı sabıkamın devam eyleyeceğinden bahistir.

Öteden beri bu hükümler bütçe kanunlarından derçedilmekte idi. Bu kanuna ithalile bütçe kanunlarında badema aynı hükümlerin takrarına mahal bırakılmamış ve jandarmanın mahrem tutulmayan aksamına ait kadroların bütçelerle tespit ihtiyacına göre tadilat icrasına imkân bahş line

olmak ve jandama askerî memurları hakkında ayrıca ahkâm tespiti halinde diğer kanunun tadüzüm bırakmamak mülahazasından ileri gelmektedir. Lâyiha'nın dördünü maddesi diğer kanunun dörd-maddesi mütenazır olmak üzere hukuku müktesebeyi tespit etmiş ve ancak zabitan ve askerî memurların istifa ve infikâkleri hususunda ahkâmı mahsusa mevcut olduğu cihetle bu hususiyetnazari itibara alınarak cüzi tadilât yapılmıştır. Beşinci madde muhielif kanunlarda tahsisatı fevkaladelere atfen mevzu hükümleri imal maksadına müstenittir. Altıncı madde hükümetçe teklif edilen layihadaki on altıncı madde olup rtübenin maaşa esas olacağını tayin etmektedir. Ancak fırka kumandanlığı yapmış olan livalarla liva kumandanlığı yapmış olan miralaylar ve kanunen kıdemli sıfatı iktisap eden yüzbaşılardan kendileri için tayin edilen derece maaşlarının verilmesi lâzım geleceğinden ana göre bir fıkra ilave edilmiş ve vekâletten dolayı maaş usulü cari olmayacağı hükümden de vazife asliyesinden maada bir muallimlik deruhde eden zabitan ve askerî memurların istisnasına lüzum görülmüştür. Yedinci madde Hükümetçe teklif olunan lâyiha'nın on dokuzuncu maddesi olup cüzi ibare tavzihi ile kabul olunmuştur, Sekizinci madde Hükümetçe teklif olunan lâyiha'nın on ikinci maddesindeki hükmü daha tamim ile ifade için tadilen tespit ve dokuzuncu madde Devlet memurları maaşatının tevhit ve taadülü hakkındaki kanunun 9 uncu maddesinin zabitan ve askerî memurlar hakkında da tatbikten bahis olmak üzere tanzim edilmiştir.

Onuncu madde kezalik Devlet memurları maaşatının tevhit ve taadülü hakkındaki kanunun inci maddesine mütenazır olmak üzere Ankarada bulunan zabitan ve memurini askeriyeeye verilecek muvakkat nizamnameden bahis ve tekabül ettikleri derecelere nazaran her iki kanundaki miktrrlar yekdiğerine muvafık bulunmaktadır.

Onbirinci madde — Hükümet lâyihasının 24 üncü maddesinin zabitan ve askerî memurlara müteallik ahkâmı tefrik suretile tespit ve onikinci 13 üncü maddelerde Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun mütenazır maddelerine ve kanunun icrasına Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye vekillerinin memur olmaları lâzım geldiğine göre tespit olunmuştur.

Bu tafsilâta göre hazırlanmış olan lâyiha müstacelen ve tercihan müzakeresine müsaade buyrulmak istirhamile Heyeti Celileye arz olunur.

					Kâ.	R. V.	Reis
Erzurum	Erzurum	Bursa	Aydın	Bursa	İstanbul	Edirne	
Aziz	N. Atuf	Ş. Lütfü	Mühendis Mitat	Muhlis	Fuat	Şakir	
Yozgat	Tokat	Şivas	Niğde	Niğde	Samsun	Kütahya	Isparta
S. Sırrı	Şevki	Rasim	Ata	Faik	Adil	N. Asım	Mükerem

16 / 5 / 1929

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1—Kara, deniz, hava, imalâtı harbiye, harita zabitan ve askerî memurları (askerî mekteplerdeki maaşlı sivil muallimler hariç) ve jandarma zabitanı için on dört derece tayin edilmiş ve bu derecelere ait maaş asılları ve her dereceye dahil zabitan ve askerî memurlar merbut (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir. Tekaüt ve harcırah hesabında ve muhtelif kanunların maaşa ait hükümlerinde bu cetvelde yazılı maaş asılları esastır.

MADDE 2 — Millî Müdafaa'nın kara, deniz ve hava kısımlarıyla imalâtı harbiye ve harita umum müdürlüklerinin ve jandarma

umum kumandanlığı seyyar ve sahil kıt'atının kadroları Bütçe Encümenince her sene kabul ve tasdik edilecek şekilde tatbik ve jandarma umum kumandanlığı merkez ve vilâyetler teşkilâtile sabit kıt'atı kadroları her sene bütçe kanunlarına rapt edilecek cetvellerle tespit olunur. Ücretle müstahdem bulunanlar hakkında ahkâmı sabıka devam eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — (1) numaralı cetveldeki maaş asıllarından dokuzuncu derecedeki 2,7 ve sekizinci, onuncu ve onbirinci derecedekiler 2,8 ve altıncı, yedinci, onikinci ve on üçüncü derecedekiler 3 ve dördüncü ve beşinci

derecedekiler 3,2 ve ondördüncü derecedeki 3,25 ve birinci, ikinci, üçüncü derecedekiler 4 emsalle darp edilerek hasılları maaş olarak verilir. Bu maaşlar tekaüt aidatı, kazanç vergisi maktu vergi, kazanç vergisi munzam kesirlerine ve maarif vergisine tabi değildir. Damga pulu ve zabitan ve askerî memurların yol vergileri diğer mükelleflerden olduğu gibi tahsil edilir.

MADDE 4 — Bu kanun ile her derece için tayin edilen maaş asılları miktarı o derecelerde halen bulunmakta olan askerî memurların almakta buldukları maaşlardan az olduğu takdirde kendilerinin tekaüt maaşlarının hesabında hakkı müktesepi mahfuz tutulur.

Kezalik zabitan, askerî memurlara derecelerine göre verilecek maaşlar ile altıncı madde mucibince verilecek muvakkat tazminat miktarı eylevm umumî bütçenin maaş, tahsisatı fevkalâde, uzaklık ve pahalılık zammı, makam tahsisatı, tahsisatı maktu ve tayin zammı tertiplerinden tekaüt tevkifatı, kazanç vergisi, maktu vergi, kazanç munzam kesirleri ve maarif vergisi almakta buldukları mebalîğ yekûnundan az olduğu takdirde ita miktarları arasındaki fark iki sene hitamına kadar hakkı müktesep suretiyle kendilerine tediye olunur. Ancak bu müddet zarfında terfi ederek alacakları yeni maaş miktarı farkı izale eylediği veya mezkûr zamlardan istifadeyi icap ettiren hal ve şartları gayip ettikleri surette farka ait hakkı müktesep kalmaz.

Hakkı müktesep olarak tediye edilecek farklarda mevcut lira kesirleri yarım liradan az ise yarım liraya ve yarım liradan fazla ise bir liraya iblağ olunur.

MADDE 5 — Muhtelif kanunlarda zabitan ve askerî memurların tahsisatı fevkalâdelerine atfen mevzu hükümler, üçüncü madde mucibince her derece maaşının emsal hasilinden tenzilinden sonra kalacak emsali farkı kakkında aynen tatbik olunur.

MADDE 6 — Zabitan rütbe maaşına esastır. Ancak fırka kumandanlığı yapmış olan livalarla liva kumandanlığı yapmış olan miralaylar ve kanunu mahsusuna tevfikân kıdemli sınıfını iktisap etmiş olan yüzbaşılar cetveldeki maaşlarını alırlar.

Zabitan ve askerî memurlar için vekâletten

dolayı maaş usulü carî değildir. Ancak vazifei asliyesinden maada bir muallimlik deruhte eden zabitan ve askerî memurlar devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki kanunun 5 inci maddesine tabidirler.

MADDE 7 — Cumhuriyet Ordusu Müşürü ve Büyük Erkâm Harbiye Reisi birinci derece maaşile vekil tahsisatı alırlar ve bu dereceden tekaüt edilirler. Harcırahlarının hesabında dahi birinci derece maaşı asli esas tutulur. Müşürlerin tahsisatları hayatta buldukları müddetçe devam eder. Müşürlük ve büyük erkâm harbiye reisliği bir zat uhdesinde içtima ettiği takdirde yalnız bir tahsisat verilir.

MADDE 8 — Millî müdafaa vekâleti Kara, Deniz ve hava kısımlarile İmalat Harbiye ve harita Umum Müdürlükleri ve Jandarma Umum Kumandanlığı bütçelerinden maaş almakta olup bu kanunun mevzuu haricinde kalmış bulunanlara hususî kanunları mucibince verilmekte olan maaşlar ile tahsisat vemukannen zamlar birleştirilmek suretile tahakkuk ettirilerek tediye olunur.

MADDE 9 — Devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülüne dair olan kanunun sekizinci maddesi zabitan ve askerî memurlar hakkında da caridir.

MADDE 10 — 28 Mayıs 1928 Tarihli kanun mucibince yapılacak meskenlerden istifade ettikçe kat edilmek üzere Ankarada bulunan zabitan ve askerî memurlardan dördüncü ve beşinci derecede dahil olanlara, ayda 30 ve altıncı, yedinci ve sekizinci derecede dahil olanlara ayda 22 ve sekizinci ve daha aşağı derecede dahil bulunanlara ayda 15 lira muvakkat tazminat maaşlarına ilâveten verilir. Bu tazminat bir gûna vergi ve tevkifata tabî değildir. Devlete ait mebanide veya memurine tahsis edilen meskenlerde oturanlara bu tazminat verilmez.

MADDE 11 — 22 Teşrinievvel 1339 tarihli askerî maaş ve tahsisatı fevkalâde kanununun zabitan ve askerî memurların maaş miktarlarına mutaalik ahkâmı ile buna müzeyyel 24 mart 1341 tarihli kanun ve 24 mart 1341 tarihli kanuna müzeyyel 22 nisan 1341 ve 28 mayıs 1927 tarihli kanunlar ve Erkâm Harbiyei Umumiye Riyasetinin makam tahsisatına dair 24 mart 1341 tarihli kanun ile bunu muaddil 9 mayıs 1927 tarihli kanun ve

makam maaşatı hakkındaki 22 nisan 1341 tarihli kanun ve Bahriye gedikli zabitanına ait hüküm hariç olmak üzere berri, bahri, havai ve jandarına zabitanile muamelât memurlarına ve hesap memurlarile muavinlerine bir nefer tayini itatsı hakkındaki 19 nisan 927 tarihli kanun ve bu kanuna muhâlif sairi

ahkâmı mülğadır.

MADDE 12 — Bu kanun 1 eylül 1929 tarihinden müteberdi.

MADDE 13 — Bu kanununun ahkâmını icrayaya Millî müdafaa, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

Derece

I № Cetvel

Maaş sınıfları

1	Birinci Ferikler	150
2	Ferikler	125
3	Fırka kumandanlığı yapmış olan Mirlivalar	100
4	Mirlivalar, Divani Temiyiz Müddei Umumi, vekâlet hukuk müşaviri	90
5	Alay kumandanlığı yapmış olan miralaylar, Divani temiz âzaları	80
6	Miralâylar, birinci sınıf askerî memurlar	70
7	Kaymakamlar, ikinci sınıf askerî memurlar	50
8	Binbaşılar, üçüncü sınıf askerî memurlar	45
9	Kıdemli yüzbaşılar, dördüncü sınıf askerî memurlar	40
10	Yüzbaşılar, beşinci sınıf askerî memurlar	35
11	Birinci mülâzimler, altıncı sınıf askerî memurlar	30
12	Mülâzimler, yedinci sınıf askerî memurlar	25
13	Zabit vekilleri, sekizinci sınıf askerî memurlar	20
14	Askerî memur muavinileri	16

